

Η ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΕΔΑΦΙΚΟΥ

"Έχουν αποτελεστωθή οι "ένδοκυπριακές συνομιλίες" και έχουν οδριαστικά σταματήσει και οι προσδοκίες και προβλέψεις για "έξελξεις του κυπριακού". 'Η μόνη μας άναμνηγή τώρα είναι να επικυρώσει και πάλιν καλή του ψηφίσματα ο Ο.Η.Ε. με κάποια, έλπίζουμε, βελτίωση. Και πάλι μ'αυτό καμιά άμεση άλλαγή καταστάσεων για τον ταλαιπωρημένο μας λαό δεν θα προκύψει.

Αυτό δεν τά λέμε σαν εκδήλωση άπαισιοδοξίας ούτε σαν παραδοχή δεδομένων αλλά για να υποδείξουμε πως μια και περνά τώρα ή ύπόθεση μας ένα στάδιο άναμνηγής είναι καλή ευκαιρία για στοχασμό πάνω στις πρόσφατες έξελξεις. Προγραμματίζεται πια καλά ένας όποιοσδήποτε άγώνας διαρκείας αν κάθε τόσο γίνεται μια άνασύνταξη σκέψεων και άντιλήψεων και μια άνακατάταξη στόχων και μεθόδων.

Αυτή ή άνασύνταξη σκέψεων μπορεί να γίνει πάνω σ'όλες τές πτυχές του προβλήματος μας και της μεθόδευσης του άγώνα. 'Εδώ, όμως, θ'άσχοληθούμε μόνο με μια: τό περιλάλητο "έδαφικό".

'Η τελευταία φάση "των ένδοκυπριακών", όπως τή θυμάται ό κόσμος, ήταν ή άνταλλαγή γραπτών προτάσεων που δεν άδήγησαν σε τίποτε γιατί δεν έλεγαν τίποτε. 'Από τότε γίνονται προσκλήσεις για τήν επανέναρξη των συνομιλιών που προσκροτούν, όπως λέγεται, στην άρνηση των Τουρκικών να γίνουν "οδριαστικές" συνομιλίες. Με τό πέραςμα του χρόνου και τές πολλές δηλώσεις φαίνεται τώρα πως ή έλληνοκυπριακή πλευρά θα ξαναρχίσει τές συνομιλίες αν ή τουρκοκυπριακή κάμη συγκεκριμένες προτάσεις πάνω στο έδαφικό.

Δεν έχει γίνει γνωστό ούτε συζητήθηκε πως και από ποιους στήθηκε αυτή ή παγίδα του έδαφικού αλλά τό ότι είναι παγίδα συνάγεται λογικά από τές παρακάτω σκέψεις:-

- (α) Μία αρκετά λογική επαγωγή από την άκαθαρτη για προτάσεις πάνω στο έδαφικό είναι πως η πλευρά που προβάλλει την άκαθαρτη δέχεται πως υπάρχει θέμα γεωγραφικού διαχωρισμού και καθορισμού συνόρων: δέχεται επίσης αυτή η πλευρά πως θα γίνουν "παραχωρήσεις" και "διευθετήσεις" έτσι που ένα μέρος του έδαφους θα παραχωρηθεί σε κάποιον (σε ποιόν;) ενώ άλλα μέρη δεν θα παραχωρηθούν (ποιά;) και πως έχει σημασία ποιό θα παραχωρηθούν έφ' όσον προβάλλεται σαν πρωταρχικό θέμα "τό έδαφικό".
- (β) 'Η έντονη προβολή "του έδαφικού" σαν πρωταρχικό θέματος θα άφήση σοβαρά έπιτεθειμένα την έλληνοκυπριακή πλευρά σε περίπτωση που οι Τούρκοι προτείνουν αποχώρηση τους από ώρισμένα έδαφη κοντά στη γραμμή 'Αττίλα (π.χ. 'Αμμόχωστος, κ.λ.π.) και γίνουν άδιάλλακτοι σε όλα τ' άλλα θέματα. Θα υποχρεωθεί ή 'Ελληνοκυπριακή πλευρά να κάμη σοβαρές παραχωρήσεις στα άλλα θέματα (και ποιά περιθώρια υπάρχουν;) έφ' όσον ή Τουρκία θα προβάλλη διεθνώς τές έδαφικές παραχωρήσεις που έκαμε και που τόσο έπίμονα έπιζητούσαν και πρόβαλλαν οι έλληνοκύπριοι.
- (γ) Στην καλύτερη περίπτωση ή τακτική της προβολής του έδαφικού θα άδηγήση σε χειρότερη συμφωνία για μικρότερο έμβαδόν κυπριακού έδαφους. Μά αν είναι να έπιβληθούν χειρότεροι όροι που μονιμοποιούν τον διαχωρισμό και άποξενώνουν όποιοδήποτε κομμάτι της κυπριακής έπικράτειας τότε τό έδαφικό κέρδος - όσο κι' αν είναι αυτό - θα καταστή μια πρόσκαιρη και άσημαντη έπιτυχία που θα περιέχη σε μεγαλύτερο βαθμό τους κινδύνους άφανισμού μέσω της τελικής κατάρκτησης της Κύπρου από την Τουρκία.

Σίγουρα τὸ ἔδαφικὸ γίνεται πρωταρχικὸ καὶ οὐσιαστικῆς σημασίας θέμα μόνον ὅταν δεχθῶμε ἐκ τῶν προτέρων - παραδεχθῶμε - αἰν τετελεσμένο γεγονὸς τὸν μόνιμο διαχωρισμὸ ἢ τὴν ξένη κυριαρχία πάνω σ' ἓνα ποσοστὸ τῶν κατεχομένων κι' ἐπομένως χρειάζεται ἀγῶνας γιὰ νὰ περιορισθῆ ὅσο τὸ δυνατό περισσότερο αὐτὸ τὸ ποσοστὸ. Ἄλλωσπως ἂν τὸ θέμα εἶναι πῶσο ἔδαφος θὰ ἀπαιτῆται στὴν μιά ἢ τὴν ἄλλη τοπικὴ ἀντοδιοίκηση μεταξὺ ὁμοίων κυρίων πολιτῶν (πιστῶν στὴν Κυπριακὴ Δημοκρατία καὶ ἀφοῦ ἐξασφαλισθοῦν μόνιμες ἐγγυήσεις γιὰ μιά προσάρτιση σ' ἄλλη χώρα ὁποιοῦδήποτε μέρους τῆς κυπριακῆς ἐπικράτειας), τότε τὸ ἔδαφικὸ δὲν εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας. Σημаса τότε θάχουν: οἱ μόνιμες καὶ σίγουρες ἐγγυήσεις γιὰ μιά προσάρτιση σ' ἄλλη χώρα μέρους τῆς κυπριακῆς ἐπικράτειας: τὰ δικαιώματα ὅλων τῶν Κυπρίων πάνω σ' ὀλοκληρὴ τὴν ἐπικράτεια τῆς Δημοκρατίας, καὶ, ὁ ἔλεγχος τῆς κεντρικῆς κυβέρνησης τῆς Δημοκρατίας πάνω σ' ὀλοκληρὴ τὴν ἐπικράτεια τῆς.